

Skriblerek, pattogjatok!

VISSZHANG - LXIV. évfolyam, 9. szám, 2020. február 28.

„Érdekesebb kérdés, hogy Brüsszel vagy az Európai Néppárt miért nem úgy reagál a frontális támadásra, mintha megtámadnák. Másképp fogalmazva: miért nem cselekszenek úgy, mintha a demokrácia liberális válfaját mint politikai berendezkedést az unió központi alapértékének tekintenék? És ha tekintélyes politikusok nem vesznek ennyi fáradságot, minek pattogjunk mi, liberális skriblerek?” – teszi fel a kérdést Széky János (*A liberális rossz, ÉS*, 2020/8., febr. 21.) Remélem, még nem késő pattogni, bár közeleg egy több mint 87 éves jogfelfogás magyarországi meghonosítása: „Két sarkalatos nézet van, amelyek egymással szemben állnak. Az egyik szerint a jog önmagában hordozza létjogosultságát, s ilyenformán hasznossága szempontjából nem vizsgálható. Állnia kell, ha a világ tönkre is menne miatta. A másik álláspont úgy hangzik, hogy a jog feladata a néptársakat és tulajdonukat oltalmazni és a népet megvédeni azoktól az elemektől, amelyek aszociálisak, vagy a közös kötelességeink teljesítése alól igyekeznek magukat kivonni, vagy a közös érdekek ellen vétkeznek. Az első felfogás a római jog alapelveire és a felvilágosodás bölcsészetének természetjogára támaszkodik. A másik felfogás a nagy német jogtudós, Friedrich Carl von Savigny álláspontjához kapcsolódik, aki a népiség élő, természetes egységét tartotta a jog megteremtőjének és hordozójának: »A jognak ugyanis magában véve nincsen létezése, lényege sokkal inkább maga az emberek élete, bizonyos oldalról szemlélve.«.” (Részlet Hitler 1937. január 31-én, a Birodalmi Gyűlésen elhangzott beszédéből.) A néptársak védelme a szemünk láttára teljesebb ki, és nem számít a „rég” jog, a jogerős bírói ítélet és az érvényes szerződés sem. Szegregáltak, botrányos körülmények közt fogvatartottak, kórházi beszállítók mind „aszociális elemekké” válhatnak „bizonyos oldalról” szemlélve. „A népiség élő, természetes egysége” ledarál mindent, ha nem pattogunk ellene. Lehet, hogy akkor is, de „míg az égi és ninivei hatalmak engedik”, pattogjunk!